KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.9.2015 r.
COM(2015) 460 final

2015/0218 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wprowadzenia nadzwyczajnych autonomicznych środków handlowych dla Republiki Tunezyjskiej

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Obecne ramy stosunków handlowych między Unią Europejską a Republiką Tunezyjską (zwaną dalej „Tunezją”) określa układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie (zwany dalej „Układem”) podpisany w 1995 r. Układ wszedł w życie w 1998 r. i określił podstawy powstania strefy wolnego handlu, w tym stopniowej liberalizacji handlu produktami rolnymi. Tunezja i UE planują wkrótce rozpocząć negocjacje dotyczące zawarcia pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu (DCFTA), która będzie między innymi kolejnym etapem liberalizacji handlu produktami rolnymi.

Zamach terrorystyczny w dniu 26 czerwca 2015 r. w Susie wywołał w UE debatę na temat konieczności dalszego wspierania Tunezji w transformacji politycznej i gospodarczej w konkretny i ukierunkowany sposób, poprzez działania, które mogą być skuteczne w perspektywie krótkoterminowej.

W dniu 20 lipca 2015 r. Rada do Spraw Zagranicznych omówiła sytuację w Tunezji i konkretne działania, które UE mogłaby podjąć na rzecz tego kraju. Rada przyjęła konkluzje w sprawie Tunezji[1] określające działania, które należy podjąć na rzecz transformacji politycznej i gospodarki w Tunezji.

W tym kontekście Komisja Europejska proponuje tymczasowy jednostronny bezcłowy kontyngent taryfowy w wysokości 35 000 ton rocznie na wywóz oliwy z oliwek z Tunezji do Unii, w formie autonomicznych środków handlowych. Kontyngent ten będzie dostępny przez dwa lata od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. Dodatkowa ilość zostanie otwarta po wyczerpaniu obecnego bezcłowego kontyngentu taryfowego, wynoszącego 56 700 ton, zagwarantowanego w Układzie.

Oliwa z oliwek jest głównym produktem rolnym Tunezji wywożonym do UE, a sektor oliwy z oliwek to ważna część gospodarki krajowej – zapewnia bezpośrednio i pośrednio zatrudnienie dla ponad miliona osób, co stanowi łącznie jedną piątą zatrudnienia w całym sektorze rolnictwa.

Należy zauważyć, że ustępstwo to nie powinno przesądzać o wyniku negocjacji dotyczących rolnictwa w ramach DCFTA, które mają rozpocząć się w październiku 2015 r.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 207 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Inicjatywa ta wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji UE zgodnie z art. 3 lit. e) TFUE. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

3. WPŁYW NA BUDŻET

Środki mogą doprowadzić do niewielkiego wzrostu netto przywozu, ponieważ większa część zwiększonego kontyngentu prawdopodobnie zastąpi obecny handel w ramach uszlachetniania czynnego (ok. 50 000 ton oliwy w ciągu roku w ramach procedury uszlachetniania czynnego), co doprowadzi do zmniejszenia przywozu w ramach tego systemu. Wpływ na budżet (z poboru ceł) jest obecnie trudny do oszacowania, ale zakłada się, że jest on nieznaczny.

[1] Konkluzje Rady w sprawie Tunezji – dokument nr 11076/15

2015/0218 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wprowadzenia nadzwyczajnych autonomicznych środków handlowych dla Republiki Tunezyjskiej

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Układ eurośródziemnomorski[2] stanowi podstawę stosunków między Unią a Tunezją.

(2) Po ataku terrorystycznym w dniu 26 czerwca 2015 r. w Susie w Tunezji, Rada Unii Europejskiej w swoich konkluzjach z dnia 20 lipca 2015 r. oświadczyła, że Unia, w porozumieniu z państwami członkowskimi, zbada możliwość przedsięwzięcia wyjątkowych środków na rzecz gospodarki tunezyjskiej.

(3) Oliwa z oliwek jest głównym produktem rolnym Tunezji wywożonym do Unii, a sektor oliwy z oliwek to ważna część gospodarki krajowej.

(4) Unia może najlepiej wesprzeć gospodarkę Tunezji, zgodnie z celami określonymi w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa oraz w Układzie eurośródziemnomorskim, zapewniając atrakcyjny i stały rynek dla wywożonej z Tunezji oliwy z oliwek. Wymaga to autonomicznych środków handlowych umożliwiających przywóz tego produktu do Unii na podstawie bezcłowych kontyngentów taryfowych.

(5) Aby zapobiec nadużyciom, przewidziane autonomiczne środki handlowe muszą być uzależnione od przestrzegania przez Tunezję odpowiednich przepisów unijnych w zakresie pochodzenia produktów oraz powiązanych procedur, jak również od skutecznej współpracy administracyjnej Tunezji z Unią.

(6) Utrzymanie stabilności rynku oliwy z oliwek w Unii wymaga, aby dodatkowa ilość wynikająca z autonomicznych środków handlowych była udostępniana wyłącznie po wyczerpaniu rocznego kontyngentu bezcłowego oliwy z oliwek określonego w art. 3 ust. 1 protokołu nr 1 do układu eurośródziemnomorskiego.

(7) Art. 184 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady[3] określa przepisy dotyczące zarządzania kontyngentami taryfowymi. Przepisy te powinny także mieć zastosowanie do środków określonych w niniejszym rozporządzeniu.

---

[2] Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Tunezyjską, z drugiej strony (Dz.U. L 97 z 30.3.1998, s. 2).

(8) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia Komisji należy przyznać uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przestrzegania warunków, na podstawie których udziela się preferencji. Realizacja uprawnień wykonawczych powinna odbywać się z pomocą Komitetu Regulacyjnego ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych i zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady[4].

(9) Szczególne autonomiczne środki handlowe ustanowione niniejszym rozporządzeniem mają na celu poprawę trudnej sytuacji gospodarczej, w której Tunezja znalazła się ze względu na ataki terrorystyczne. Środki te powinny zatem być ograniczone w czasie i pozostawać bez uszczerbku dla negocjacji między Unią a Tunezją w sprawie utworzenia pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA), które mają rozpocząć się w październiku 2015 r. Pod koniec okresu stosowania możliwe jest rozważenie przedłużenia tego okresu, jeżeli potrzeba taka będzie wynikać z sytuacji gospodarczej lub postępu w negocjacjach w sprawie DCFTA.

(10) W związku z poważnymi negatywnymi konsekwencjami ataku terrorystycznego w Susie w dniu 26 czerwca 2015 r. dla gospodarki Tunezji, a w szczególności dla sektora turystyki, oraz w związku z potrzebą podjęcia działań w celu złagodzenia sytuacji gospodarczej Tunezji w perspektywie krótkoterminowej, uznano, że należy przewidzieć wyjątek od ośmiotygodniowego okresu, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Uzgodnienia preferencyjne

Otwiera się roczny bezcłowy kontyngent taryfowy wynoszący 35 000 ton na przywóz oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia pochodzącej z Tunezji i objętej kodami CN 1509 10 10 i 1509 10 90.

Artykuł 2

Warunki korzystania z kontyngentu taryfowego na przywóz

Uprawnienie do korzystania z kontyngentu taryfowego na przywóz, o którym mowa w art. 1 niniejszego rozporządzenia, jest uzależnione od przestrzegania przez Tunezję zasad dotyczących pochodzenia produktów i powiązanych procedur, określonych w protokole nr 4 do Układu eurośródziemnomorskiego.

---

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

Artykuł 3

Dostęp do rocznego kontyngentu taryfowego

Roczny kontyngent taryfowy, o którym mowa w art. 1 niniejszego rozporządzenia, udostępnia się po wyczerpaniu wielkości rocznego bezcłowego kontyngentu taryfowego na oliwę z oliwek przewidzianego w art. 3 ust. 1 protokołu nr 1 do Układu eurośródziemnomorskiego.

Artykuł 4

Zarządzanie kontyngentem

Komisja zarządza kontyngentem taryfowym zgodnie z art. 184 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.

Artykuł 5

Tymczasowe zawieszenie

Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody nieprzestrzegania przez Tunezję warunków określonych w art. 2, może przyjąć akt wykonawczy zawieszający w całości lub częściowo uzgodnienia preferencyjne określone w art. 1. Taki akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 6 ust. 2.

Artykuł 6

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych ustanowiony na mocy art. 229 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 7

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący